iſti multū laudant̄ Sed tn̄ multi
ſunt qui ſūt theologi. et omnem
bibliam ⁊ libros ſciūt: ⁊ ſeipſos
neſciūt Jdeo docet ſpiritꝰ ſanctus
hominē vt ſeipſum cognoſcat. Et
multi ſūt qui ſolū ſciūt vnū pater
noſter et aue maria. ⁊ magis lau
dant̄ q̄ magni theologi. Vn̄ au
guſtiꝰ. Jn die iudicij ſurgēt indo
cti ⁊ ↄdēnabūt nos doctos. Quin
ta ſciēcia ē muſica docens pfecte
⁊ ſubtiliter cantare. Et ille multū
laudat̄ a mūdo qui ē bonꝰ muſicꝰ
Sed ille magis laudat̄ a deo ⁊ an
gelis q̄ ſcit deuote orare. elemoſi
nā dare. et ieiunare: q2 nō clamor
ſ3 amor ſonat in aure dei. Nō vox
ſ3 votū. nō cordula ſ3 cor deuotū.
Sexta ſciencia ē rethorica q̄ docet
hominē bene ſcribere. pfecte et or
nate loqui ⁊ dictare. ⁊ ille bn̄ lau
dat̄ Sed ille plus laudat̄ quē ſpi
ritusſcīs oīa docet v̾ba dei ſcribere
in corde ſuo. ⁊ facere illud qd̾ placꝫ
ſuo creatori. ſicut d̾r de beata virgi
ne. Oīa verba xp̄i ↄferens i cor
de ſuo tanq̄ in libro Septima ſciē
cia ē aſtronomia q̄ docet ſtellas
dinumerare. curſū ſolis ⁊ lune et
ſtellaꝝ inueſtigare. Et ille lauda
t̄ a mūdo. ſ3 ille plꝰ laudat̄ quē do
cet ſpūsſcīs ſtellas inſpicē ſolē
et lunā. et creatorē laudat. ſi pla
ceret deo ſemper laudaē optaret
Et poit omnē volūtatē ſuā ad volū
tatē dei. Si pluit pluat. ſi ſol lucet
luceat Et cogitat Ecce q̄ta pulcītu
do ē in celo ſupiori. ex quo tanta

pulcītudo ē in celo inferiori. Et ſic
illas ſeptē artes vel ſciētias docꝫ
vti ſpiritꝰ ſanctus ad laudem et
honorē dei. Tunc in vno calamo
ſtāt ſeptē ſpice plene v̾tutibꝰ Jō
pꝫ q2 ſpūs ſcīs docet ⁊ informat

Feria ſecunda
Sermo. xxxviij.

Lvx venit i mundū Joh.
iij. Tria ſūt ſigna veri a
moris vniꝰ ad alterꝝ Pri
mū ē inſtructio in agēdis q̄d age
re ⁊ vitare debeat. Vn̄ ecc. Filij ti
bi ſūt: erudi illos Secundū ē ſub
uēcio in rebꝰ neceſſarijs Ecc. xxix.
Perde pecuniā ꝓpter amicū tuū ⁊
in neceſſitate illiꝰ nō abſcōdas eā
Terciū vt ſi neceſſe fuerit q2 eciā
ꝓpter amicū ſuū exponat ſe i picu
lū mortis Vnde heſter. ix. Tradā
me morti p vobis. Jſta tria ſig̃ ve
ri amoris oſt̄ pr̄ circa genꝰ hūa
nū qui nos p ſpiritū ſanctū docuit
quē miſit in antiq̄ lege ꝓphis vt
populū erudirēt. ⁊ in noua lege
apl'is vt mundū docerēt tanq̄ fi
lios dei. Jtem oīa poſuit i creatōe
ꝓpter nos. Nā creauit ſolem ⁊ lu
nā ꝓpter nos. et creauit aīalia
ꝓpter nos. Vnde ipē ait i ps̄. Nū
quid mādūcabo carnes thauroꝝ
aut ſāguinē hircoꝝ potabo Ergo
nō ꝓpter me ſ3 ꝓpter te creaui illa
Jtē filiū ſuū ꝓpter nos tanq̄ ſeip
ſū nō ſolū expoſuit piculo mortis
ſ3 i mortē amariſſiāꝫ ⁊ turpiſſiāꝫ
Et de hoc dicit̄ in euangelio

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

In illo tp̄e dixit ihs .d. ſ. Sic de⁹
dilexit mundū vt filium ſuū vni
genitum daret ꝓ hoīe. vt omnis
qui credit in illū non pereat in ai
ma. ſed habeat vitam eternā. Nō
enī miſit deus filiū ſuum in mun
dum vt ꝯdemnet hoīem: ſed vt ſal
uetur homo per ipſum Qui credit
in eum non ꝯdemnatur. Qui aūt
non credit: iam iudicatus eſt ad
mortē eternā. quia non credit in
noīe vnigeniti filij dei. hoc autē ē
iudicium ꝯdemnacōnis ꝙ lux ve
nit in mundū ⁊ dilexerunt hoīes
magis tenebras ꝙ̄ lucem. Tene
bre aūt ſunt eorū opa mala Om
nis enī qui male agit odit lucem
⁊ non venit ad lucem vt nō argu
antur opa eius. Qui aūt facit ve
ritatē venit ad lucē vt manifeſten
tur opa eius. ꝙ in deo facta ſunt
¶ Ad thema Lux venit in mundū.
Nota ꝙ quadruplex eſt lux. Pri
ma lux eſt xp̄s. Secunda lux eſt
grā ſpiritus ſācti Tercia lux ē hō
iuſtus Quarta lux eſt gloria eter
na. ¶ Primo dico ꝙ xp̄s filius dei
viui miſſus in hunc mundū pro
nobis dicitur lux. ⁊ hoc ꝓpter mlˀ
1° ta. Primo: ꝙ lux habet altiorem
locū in creaturis. vt pꝫ in ſtellis
luna ⁊ ſole q̄ ſtant ſupra oīa ele
menta locata Ita xp̄s excellentio
rem locum habet ſup omnes cho
ros angelorū ⁊ ſup omnes elcōs
in celo: Vnde dicit apoſtolus. Se
det ad dextrā dei patris oīpoten
tis Et ipſe dicit eccī Ego in altiſſi

mis habito. ⁊ thronus me⁹ in co
2° lumna nubis Scđo dicitur lux
filius dei ꝙ ſine luce hō non p̄t bo
na facere Sic ſine xp̄o homo non
pōt facere opera meritoria Vnde
ipſe ait in euangelio Joh. xv. Si
ne me michil poteſtis facere Ter
3° cio dicitur lux xp̄s. q̄a mundum
illuminat ſuis doctrinis. meritis.
⁊ exemplis. Vnde ait Ego ſū lux
mundi Qui ſequit̄ me nō ambu
lat in tenebris ſed habebit lumē
vite Huius figurā legimus in li.
geneſ. v. Terra erat inanis et va
cua ⁊ tenebre erant ſup faciem a
byſſi. dixitqꝫ deus ante creationē
oīm creaturaꝝ. Fiat lux ⁊ facta ē
lux Et vidit deus ꝙ eſſet valde bo
num. Et terra germinauit herbā
virentem ⁊ fecit fructum multipli
cem ſcḋm ſpecies ſuas Ita ſpiritu
aliter humana natura per pecca
tum fuit lapſa in tenebris ⁊ vm
bra mortis. ꝙ non niſi ſpinas et
tribulos germinauit viciorum.
Vnde videmus ꝙ terra carens lu
ce ē ſterilis. et niſi ſpinas ⁊ tribu
los profert. Erant igitur ſuperfi
cies cordis noſtri tenebre. et ideo
facti fueramus velut abiſſi. ideſt
dupe. Et ideo non poterat propter
abiſſum noſtrorum peccatorum
et viciorū deus videre ſuper faci
em anime. Sed pater in diuinis
videns noſtras tenebras dixit Fi
at lux in mundo: quando ſcilicet
miſit filium ſuum vnigenitū ihe
ſum xpiſtum in vterum virginis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Et lux luceat in mundo. qn̄ xp̄us
exiuit vterū virginis ⁊ mundum
illuīauit. ⁊ terra .i. hō de terra ger
minauit herbam virentē ⁊ fructū
ſm̄ ſpecies ſuas .i. virtutes diuer
ſas mediante xp̄o. Vnde ait aug.
in li. de ſpū ⁊ aīa. Erat inq̄t nubes
tenebroſa ante oculos meos. ⁊ in
tenebris ambulabā: ſed venit il
luminator me⁹ ⁊ deduxit me de te
nebris in lucē. Et ſic p̄z q̄ xp̄us ē
lux tenens ſupremū locum. ⁊ ſine
xp̄o nihil meritorie poſſum⁹ ope
rari. ¶ Scd̄o grā ſpūs ſcī dicit̄ lux
Vnde dicit xp̄s in euangelio Jo.
xij. Dū lucē habetis credite in lu
cem vt filij lucis ſitis. Nā videm⁹
quādo hō eſt ī tenebris nō pcipit
q̄ ſibi ſint nociua vtrū ꝓpe vel lon
ge ſint. Poſſet enī homo in tene
bris dormire inter ſerpentes vene
noſos q̄ neſciret: ſed qn̄ lux veni
ret. cognoſceret q̄ fuit in magno
periculo. Ita pctōr exiſtēs ī morta
lib⁹ peccatis dormit ⁊ ambulat ī
tenebris inter vermes ꝯſcīe. ⁊ int̄
ſerpentes demonū. ⁊ hec cognoſce
re nō pōt niſi mediante grā ſpiri
tus ſcī. Huius legim⁹ figurā actu
um. xij. Petrus erat in tenebris.
⁊ oīs pp̄l's iudeoꝝ expectabat vt
educeret̄ ⁊ interficeret̄. Sꝫ venit an
gel⁹ quē miſit domin⁹ ⁊ eduxit eū
dicens Surge ſeq̄re me Et ſurgēs
ſecutus ē eum. ⁊ ceciderūt cathene
de manib⁹ ſuis. ⁊ ptranſijt portā
ferreā. Et poſtea ait. Nunc ſcio ve
re: q̄ miſit domin⁹ angelū ſuū ⁊ li

berauit me de tenebris. ⁊ de oī ex
pectatione plebis iudeoꝝ. Ita mo
raliter pctōr eſt vinctus cathenis
pctōꝝ. et ſolui non p̄t. q̄ tenebre
ſunt ī habitaculo cordis. expectat
eum pp̄lus infernoꝝ vt tradatur
ad eternā mortē. ſꝫ mittit domin⁹
ſpm̄ ſcm̄ vt ſurgat ⁊ ſequat̄ euꝫ
extra portam ferreā. Et dū ſurgit
per pcī ꝯfeſſionē: ſoluit̄ cathena
vicioꝝ. qn̄ ſacerdos ponit manū
ſupra caput eius ⁊ reſtituit ī pri
ſtinā grām tunc vadens bene p̄t
cogitare retrorſū adviciā ⁊ dicēs
Nunc ſcio vere q̄ miſit dn̄s grāꝫ
ſpūs ſcī. et liberatus ſum ab oī ex
pectatione plebis infernorū. q̄ ſi
mortu⁹ eſſem in talib⁹ peccatis et̄
naliter dānatus fuiſſem Vnde au
g⁹ in ſoliloquio. Conuerſus vidi
tenebras in quib⁹ fuerā ⁊ abyſſū
peccatoꝝ in quo iacuerā. ve tene
bris in quib⁹ celū nō vidi: nec me
cognoui ⁊ te dn̄m dereliq̄: qui es
lux vera. Et ſic patet q̄ grā ſpūs
ſcī dicitur lux Ideo lux venit ī mū
dum ¶ Tercio iuſtus homo dici
tur lux Vnde math. v. Dominus
dixit ad diſcipulos ⁊ ad omnes
iuſtos Vos eſtis lux mundi Qua
re: q̄ lux multiplicat fruct⁹ Quā
to enim terra magis habet de lu
ce. tanto plus habet de fructibus
bonis Vnde alique valles vbi nō
eſt lux ibi non eſt fructus. Item
lux multo plus communicat ali
is q̄ ſibi ipſi. Ita iuſtus commu
nicat graciam ſibi a deo datam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

aliſs cū dilectione. Vnde ait ſapi
ens. Graciā quā habui ſine inui
dia cōmunico. et honeſtatem non
abſcondo. Itē manifeſtat ſeipſā
Non ē neceſſe lucem abſcondere:
ſed ponit ſupra candelabrū. Ita
xp̄us poſuit nos fideles in ſācta
eccleſia vbi aliſ videāt eorū bona
opera et prouocent ad ſimilia. Vn̄
ait luce Sic luceat opa vrā bō vt
videntes glorificent patrē vrm̄
qui in celis ē. Itē q lux lucet ad
multas immundicias mūdi. Vt
patet de ſole ⁊ tamē non macula
tur Ita iuſt9 homo inter infideles
peccatores predicat verbū dei. et
multos pctōres videt ⁊ ſuperbos
mundi. et tamē inde non macula
tur in ↄſciencia nec in aīa. Vnde
paulus ſcribit ad thimotheū cō
diſcipulū dicēs ⁊ titū. Cōuerſati
onē vīam inter gētes hn̄tes bonā
vt emendent qui vos videāt. Hu
ius legim9 figurā. exodi. v. Dn̄s
p̄cepit moyſi et ſuis ſucceſſorib9
q ſemp deberet eſſe in tabernacu
lo vel in templo lucerna ardens ⁊
nunq̄ extingui quam presbiter
templi deberet nutrire q nō extin
gueret: oleum infundēdo. Propte
rea habet ecclia ex antiqua lege
q in omīb9 eccleſijs cathedralib9
et religioſorū habent lucernas l
lampades que nunq̄ debēt extin
gui. Ita ſpiritualiter lumen iu
ſticie iuſti hominis nunq̄ debet ex
tingui in templo ↄſciencie vt aīa
videat opa deifica, et ſemp debet

infundi oleum pietatis vt nō ex
tinguat. Et tunc talis iuſt9 in cu
ius corde ē lampas caritatis ⁊ in
fundit oleū humilitatis debet cōi
care omīb9 intrantib9 eccleſiā ſu
am lumen p exēpla bona. inſtru
ctiones bonas et p orationes de
uotas. Sic lux id eſt iuſtus multi
plicat fructus bonorū operum et
multis prodeſt ad laudē dei Vn̄
gregori9. Illa virtus plures edi
ficat et nobis gloriā eternam mi
niſtrat que ī humilitate nutrimē
tum habet Vt patz de virginib9
quinq prudētib9 que habuerūt
lāpades ardētes. ideo intromiſſe
ſunt ad ianuam vite eterne. Sed
quinq fatue nō habētes lampa
des caritatis. nō oleum humilita
tis expulſe ſūt. et porte clauſe ſūt
ante eas. Et ſic patet q homo iu
ſtus dicitur lux. Ideo lux venit in
mundum. ¶ Quarto lux dicitur
gloria eterna Yſaye Erit dn̄s po
pulo ſuo gloria ī lucem ſempiter
nam Et racio eſt q lux miniſtrat
vitā. ita gloria eterna miniſtrat
vitam eternam. Ideo ait in pſal
mo Emitte lucem tuam ⁊ veritatē
tuam: ipſa me deduxerūt ⁊ addux
erunt in montem ſanctum tuum
Item q lux letificat vt patet de a
uib9 que ſedent in tenebris nō le
tantur. ſ3 aduemēte luce cātant ⁊
letātur. Ita aīe electorū ſ3 in tene
bris mūdi non ſūt lete. ſed veniē
tes ad lucē eternā gaudēt ⁊ letāt
Hui9 legim9 figurā Eze. xliij. Dic

Ezechiel Vidi ⁊ ecce aque egredi
ebant̄ ſub limine domus dei: vbi
erat claritas immenſa. et aque de
ſcendebant in templum. et facies
domus verſa fuit in oriente. et aq̄
ſplendebāt vt criſtallus Cui9 ipe
tus fluminis letificat ciuitate; dei
Ita moraliter p hanc aquā egre
dientem de domo dei. vbi tanta fu
it lux claritatis. nota gaudium e
lectoru;. Nā fluminis eius impet9
letificat ciuitatem dei .i. vita; eter
nā vbi omnes gaudent Vnde ait
ſapi. lib. iiij. Dedi iuſtis ⁊ electis
claritatem eternā vt luceant corā
deo in lumine viuentiū.

¶ Feria tercia
¶ Sermo. xxxix.

Ego ſum oſtiū. p me ſi q̄s
introierit ſaluabit̄ Joh.
iiij. Vnde notandū ꝙ de9
pater ab inicio duos ordines tan
ꝙ̄ in duobus clauſtris ordinauit
vnū padiſum terreſtrē. aliū in ce
lo. Sed de clauſtro innocēcie apo
ſtatauit hō qn̄ expulſus ꝓpter pec
catū fuit de padiſo De clauſtro ſu
periori apoſtatauit angel9 lucifer
cū ſuis. Sed deus pater miſit ꝓpri
um filiū vt reuocaret hoie; tanꝙ̄
ouē errantem ſine paſtore. Vnde
dauid. Erraui ſicut ouis que pijt
Sed quare nō reuocauit apoſta
tam qui cecidit de ſupremo ordie
.ſ. luciferum cum ſuis. Racō eſt ꝙ
hō eāt fragilis nature. ꝙ de terra
formatus Jdeo mag̃ ei ꝯpatieba

tur Ergo hō petiuit humiliter deū
patrē ꝓ reuocatione ⁊ liberatiōe
vt patz de ſcīs patriarchis ⁊ ꝓphe
tis. Sz de humilitate demonis nul
libi legit̄. ꝙ induratꝰ ē in ſua ſup
bia ꝙ noluit ſe hūiliare ēga ſuū
creatorē. ſicut legit̄ de ſcō macha
rio epō. qui orauit pro demonib9
vt eos deus recipet ad grām ⁊ cō
patiebat̄ eo; miſeie Rn̄dit ei de
us. Si vellent ſe humiliare ⁊ veni
am pētere: recipem eos ad grām
Tūc poſtea apparuit ei dyabol9
interrogans eum quid rn̄deret ei
dn̄s. Dixit. Si velles te humiliare
⁊ veniam petere. Rn̄dit dyabolus
Hoc nullo mō faciā. ſʒ de9 debet ſe
corā nobis humiliare. ꝙ iniuriā
nobis fecit Et ḡ xp̄s ſolū miſſus
ē ad illos reuocādos q̄ ſe humili
ant ⁊ pniām agunt. ⁊ iſti ptinēt
ad ꝯgregationē dīne hereditatis
ad quā ſumus vocati. ⁊ hoc pz in
euangelio hodierno. Euangeliū.
Dixit ihs. d. ſ. Amen amen dico
vobis .i. vere. Qui nō intrat p oſti
um humilitatis in ouile ꝯgrega
cōis fidelitatis: ſed aliunde vi; per
via; ſupbie ⁊ incredulitatis aſcē
dit: ille fur ē et latro. Qui autē in
trat p oſtium vere fidei: huic oſti
arius aperit qui ē xpiſtus. Et o
ues .i. fideles quos reuocauit: au
dient vocem eius .ſ. ſue predicacō
nis. Et ꝓprias oues quas primi
tus vocauit: videlicet duodecim
apoſtolos vocat nominatim. ⁊ ip
ſas educit. Et cum proprias oues

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf